

BURGERCOMITÉ

TEGEN

ONRECHT

Wie barmhartig is jegens de wolven

doet onrecht aan de schapen

BURGERCOMITÉ TEGEN ONRECHT

Waarom een Burgercomité?

Het Burgercomité tegen Onrecht is opgericht om een gezamenlijk offensief te beginnen dat de belangen van slachtoffers en nabestaanden van (ernstige) geweldsdelicten behartigt en de collectieve vrijheid van burgers beter beschermt.

- Waarom kan een vader de moordenaar van zijn zoon onverwacht tegenkomen in zijn eigen wijk?
- Waarom worden slachtoffers in hun verklaringen gecensureerd omdat ze te kwetsend voor de dader zijn?
- Waarom geven we 8x zoveel geld uit aan hulp voor daders dan aan slachtoffers?
- Waarom krijgt een dader in de gevangenis opleiding, arbeid, een reïntegratieplan en zelfs nieuwe identiteitspapieren aangeboden, maar heeft een nabestaande nog steeds geen formeel recht op schadevergoeding?
- Waarom ligt een wetsvoorstel tot het bieden van smartengeld aan nabestaanden nu al 6,5 jaar te wachten in het parlement?
- Waarom krijgt een moordenaar gemiddeld slechts 6 jaar netto celstraf?

De moeizame rechtspositie van slachtoffers en nabestaanden in ons land wordt veroorzaakt door de aard van ons strafproces. Kenmerkend voor ons 19^e eeuwse strafrecht is dat een strafzaak draait om verdachte (advocatuur) en samenleving (OM). Het slachtoffer heeft geen formele positie. In een strafproces staat daardoor niet het slachtoffer centraal, maar de verdachte. Dit heeft verstrekkende gevolgen voor de rechten en vrijheden van slachtoffers.

De overheid geeft jaarlijks aan slachtofferzorg 40 miljoen uit via onder meer Slachtofferhulp en betaling van schadevergoedingen vanuit het Schadefonds

Geweldsmisdrijven¹. Dit bedrag staat in schril contrast met de 330 miljoen aan de ondersteuning van verdachten via reclassering, rechtsbijstand, jeugdinrichtingen, enzovoorts. De financiële verhouding slachtoffers versus verdachten in Nederland is dus 1 : 8.²

Slachtoffers hebben grote behoefte aan ondersteuning op diverse gebieden: praktisch, juridisch, sociaal, psychologisch en financieel. Slechts de helft van het aantal slachtoffers wordt bereikt, blijkt uit onderzoek.³

Plegers van criminaliteit worden vaak gezien als de werkelijke slachtoffers (gestraft door de media, slechte opvoeding, moeilijke jeugd, verslaving). In de jaren '60 en later, met name onder invloed van linkse criminologen en de Coornhert Liga voor Strafrechthervorming, groeit de gedachte dat resocialisatie en therapie de belangrijkste voorwaarden voor een effectieve straftoemeting zijn. Wij bestrijden dit. Criminaliteit is een bewuste keuze. De oorzaak van criminaliteit ligt in het besluit van criminelen om criminaliteit te plegen! Wie ernstige misdaden pleegt, dient ernstig gestraft te worden. Klaar. Vergelding van het veroorzaakte leed moet een prominente plaats krijgen in onze strafmaat voor plegers van zware misdaden.

De politiek moet veel meer doen. De nieuwe wet Positie van slachtoffers in het strafproces ligt sinds september 2008 opnieuw bij de Tweede Kamer nadat deze is terugverwezen door de Eerste Kamer. Deze wet werd ingediend op 9 juni 2005!

Het parlement solt met de positie van slachtoffers en nabestaanden. Het wetsvoorstel is een aardige poging, maar het is nog te slap en veel te weinig.

¹ Het Schadefonds Geweldsmisdrijven is opgericht om slachtoffers van opzettelijk gepleegde ernstige geweldsmisdrijven een financiële vergoeding te geven voor het lichamelijke en psychische letsel dat ze hebben opgelopen. Het gaat hierbij om een tegemoetkoming in de kosten die niet op andere wijze kunnen worden vergoed. Zie eveneens: http://www.justitie.nl/onderwerpen/criminaliteit/slachtofferzorg/organisaties/schadefonds_geweldsmisdrijven

² WODC, hoofdstuk 8 uit Criminaliteit en Rechtshandhaving, 2007

³ Universiteit van Tilburg, 2008, hoogleraren slachtofferwetenschap Van Dijk en Groenhuisen

Wij willen met dit pamflet hervormingen doorvoeren in het strafproces ten gunste van de positie van slachtoffers en nabestaanden van ernstig geweld.

Het Burgercomité, Augustus 2009

Joost Eerdmans Voorzitter

Martin Roos

Jack Keijzer

PAMFLET TEGEN ONRECHT

Slachtoffers/nabestaanden

1. Stop censuur in spreekrecht
2. Slachtoffers/nabestaanden altijd in kennis gesteld van vrijlating van de dader
3. Volledige schadevergoeding voor slachtoffers en nabestaanden
4. Nabestaanden wettelijk recht op gratis advocaat
5. Aparte kamers voor slachtoffers en nabestaanden in de rechtbanken
6. Klagen over niet (verdere) vervolging bij de dichtstbijzijnde rechtbank

Daders

7. Moordenaars en verkrachters mogen niet terugkeren binnen een cirkel van 25 km waar hun slachtoffers of de nabestaanden wonen
8. Kindermoordenaars en -verkrachters worden niet meer behandeld maar levenslang opgesloten
9. Vrijgesproken verdachten moeten opnieuw vervolgd kunnen worden
10. Verdachten verplicht aanwezig in de rechtzaal

Straffen

11. Moordenaars krijgen op verzoek nabestaanden verplicht iedere week de foto's van hun slachtoffers te zien
12. Vervroegde invrijheidstelling afschaffen
13. Verjaring op alle ernstige gewelds- en zedendelicten afschaffen
14. Minimumstraffen op levensdelicten moord (15 jaar) en doodslag (10 jaar) en op verkrachting (8 jaar) invoeren
15. Geheim van de Raadkamer opheffen
16. Leeftijdsgrens volwassenenstrafrecht verlagen naar 14 jaar en altijd toepassen bij ernstige misdrijven

PAMFLET TEGEN ONRECHT

In dit pamflet gaat het om slachtoffers (en hun nabestaanden c.q. naasten) van de strafbare feiten moord (art 289 WvSr), doodslag (art 287), dood door schuld (art 307), verkrachting (art 242) en zware mishandeling (art 302 en 303).

Drie categorieën:

- Slachtoffers/Nabestaanden
- Daders
- Straffen

POSITIE SLACHTOFFERS

1. Slachtoffers en nabestaanden worden niet gecensureerd in hun spreekrecht of slachtofferverklaringen

Nu geldt dat het slachtoffer of de nabestaande het alleen mag hebben over de gevolgen van het misdrijf en niet over het misdrijf zelf of over dan wel tegen de verdachte⁴. Dit levert schrijnende gevallen in de rechtszaal op. Zo wilde de zoon van Jack Keijzer - die het broertje is van de vermoorde Pascal - iets zeggen tegen de moordenaar van zijn broer maar hij kreeg hiervoor geen toestemming van de rechtbank.

⁴ Spreekrecht slachtoffers werd voor het eerst een wettelijk recht toen de Wet spreekrecht slachtoffers op 1 januari 2005 van kracht werd. Dit spreekrecht beperkte zich echter strikt tot de gevolgen voor het slachtoffer van het delict. Over het misdrijf zelf, de bewijsvoering, de strafoplegging of de dader mocht niets gezegd worden. Kijken we in het huidige wetsvoorstel Wet positie van slachtoffers in het strafproces, dan zien we dat art. 51e van het wetsvoorstel weer die beperking tot de 'gevolgen' kent. Een wetswijziging is dus noodzakelijk om dit spreekrecht niet meer te clausuleren of censureren

- **Actie:** Amenderen (artikel 51e) Wet positie van slachtoffers in het strafproces. Wetsvoorstel ligt reeds bij de Eerste Kamer. EK heeft geen recht van amendement. EK zou het wetsvoorstel dan moeten verwerpen, opdat de TK het alsnog kan amenderen - of TK moet een novelle aannemen⁵.

2. Slachtoffers en nabestaanden worden altijd in kennis gesteld van de (vervroegde) vrijlating van de dader

Voor bepaalde categorieën daders is het thans reeds praktijk dat de slachtoffers (op verzoek) op de hoogte worden gesteld wanneer de dader wordt vrijgelaten. Bij jeugdige daders geschiedt dit altijd, bij volwassen daders alleen in het geval van zedendelinquenten en misdrijven door tbs-gestelden.

Dit berust echter allemaal op richtlijnen van justitie en is daarmee veel te vrijblijvend in de praktijk. De informatievoorziening behoeft dus wettelijke regeling en dient zeker ook altijd te gelden voor andere ernstige delicten als moord, doodslag en zware mishandeling. In het wetsvoorstel Wet positie van slachtoffers in het strafproces is dit geregeld in artikel 51a lid 3.

- **Actie:** Aannemen wetsvoorstel Wet positie van slachtoffers in het strafproces door Eerste Kamer.

3. Volledige schadevergoeding voor slachtoffers en nabestaanden

Tot op heden is elk slachtoffer of nabestaande aangewezen op de ruimhartigheid van individuele rechters. In het ene geval kent deze ruime vergoedingen toe⁶, in andere gevallen helemaal niet. Welke vergoedingen zijn er beschikbaar?

⁵ Een novelle is een wijziging van een wetsvoorstel dat al wel door de Tweede Kamer is aangenomen, maar nog niet door de Eerste Kamer. In de regel wordt met afhandeling van het oorspronkelijke wetsvoorstel in de Eerste Kamer gewacht, totdat de Tweede Kamer de novelle heeft aangenomen

⁶ www.nrc.nl/binnenland/article2303590.ece/Moordenaar_moet_moeder_schadeloosstelling_betalen

3a. **Smartengeld (affectieschade)** = de immateriële schade die bestaat uit het verdriet dat wordt veroorzaakt door het overlijden of door het ernstig gewond raken van een naaste als gevolg van een gebeurtenis waarvoor een ander aansprakelijk is. Deze schade komt in het huidige Nederlandse (civiele) recht niet voor vergoeding in aanmerking. Ook de rechtspraak heeft zich hier bij aangesloten (HR 22 februari 2002, NJ 2002, 240).

Het wetsvoorstel voor affectieschadevergoeding werd al ingediend op 6 februari 2003 en op 22 maart 2005 met algemene stemmen in de Tweede Kamer aangenomen⁷.

De plenaire behandeling in de Eerste Kamer is op 12 september 2006 geschorst en werd voortgezet op 9 juni 2009 en opnieuw geschorst tot na de zomer. We zijn dus met dit voorstel 6,5 jaar verder zonder resultaat!!

- **Actie: Aannemen wetsvoorstel affectieschade door Eerste Kamer en bij koninklijk besluit zo snel mogelijk in werking doen treden. De bijbehorende algemene maatregel van bestuur in die voege wijzigen dat het bedrag wordt verhoogd naar maximaal 250.000 euro. De Staat keert uit en verhaalt de toegekende bedragen bij de dader.**

3b. **Shockschade (confrontatieschade)**= schade door direct getuige te zijn van een ernstig (verkeer)ongeval of zwaar misdrijf. Op basis van jurisprudentie wordt deze schade soms vergoed maar onder zeer stringente voorwaarden. Het Burgercomité wil - ter aanvulling op smartengeld - een wettelijke recht op

⁷ Niet alleen zal met het voorstel affectieschade aan nabestaanden vergoed worden; deze aanspraak zal bovendien ook gaan gelden voor de gevallen waarbij het slachtoffer ernstig lichamelijk en/of psychisch letsel heeft opgelopen. De hoogte van de vergoeding (via meerdere standaardbedragen) wordt niet door de rechter bepaald, maar wordt door de Minister bij algemene maatregel van bestuur geregeld. Deze ligt voor advies momenteel bij de RvS

shockschade invoeren waar het gaat om de misdrijven moord, doodslag en verkrachting. Een strafrechtelijke shockschade dus.

- **Actie:** Wetsvoorstel shockschade indienen tot wijziging van Wetboek van Strafvordering. Maximumbedrag 100.000 euro. De Staat keert uit en verhaalt de toegekende bedragen bij de dader.

3c. **Schadefonds Geweldsmisdrijven:** voor een nauwkeurig omschreven kring van nabestaanden bestaat een aanspraak op schadevergoeding tot max 9.100 euro voor nabestaanden. Het Schadefonds verstrekt eenmalige uitkeringen, als tegemoetkoming voor geestelijk leed dat slachtoffers is aangedaan (smartengeld) en voor bijvoorbeeld medische kosten (traumapsychologie) of verlies van inkomen. Uit de praktijk van slachtoffers en nabestaanden blijkt dat het bedrag van 9.100 euro⁸ bij lange na niet voldoende is om hun kosten te kunnen dekken.

- **Actie:** Uitkering uit het Schadefonds voor Geweldsmisdrijven voor immateriële schade ophogen van € 9.100,- naar € 25.000,-

3d. **Nabestaanden mogen het verzoek aan het Schadefonds Geweldsmisdrijven indienen tot 10 jaar na de dag waarop het slachtoffer is overleden**

Dit moet nu volgens de wet binnen 3 jaar. Juist vele jaren na het trauma van moord kampen veel nabestaanden nog met onbegrepen medische, psychische en sociale klachten. In de wetenschap heet dit het Unfinished Business Syndroom, UBS⁹.

- **Actie:** Aanpassen Wet Schadefonds Geweldsmisdrijven. Art. 7 lid 1 in dier voege aanpassen dat 3 jaar wordt gewijzigd in 10 jaar.

⁸ Artikel 2 lid 1 onder b van het Besluit Schadefonds Geweldsmisdrijven dat het maximaal uit te keren bedrag vanwege immateriële schade 9.100 euro bedraagt

⁹ Groningse GZ-psycholoog dr. Herman de Monnik in Elsevier, 21 februari 2009

4. Nabestaanden krijgen - net als slachtoffers - recht op een gratis advocaat

Sinds 2005 bepaalt artikel 44 lid 5 van de Wet op de rechtsbijstand dat slachtoffers van gewelds- en zedenmisdrijven een gratis advocaat krijgen toegewezen. Het recht van nabestaanden op deze gratis rechtsbijstand is echter nog niet wettelijk vastgelegd. Voor de kosteloze toevoeging voor nabestaanden is thans wel een wetsvoorstel in voorbereiding tot wijziging van de Wet op de rechtsbijstand. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan een toezegging aan de Tweede Kamer om de (gratis) rechtsbijstand voor nabestaanden van slachtoffers te regelen. De Raad voor de rechtsbijstand anticipeert reeds op de wijziging door nabestaanden een gratis advocaat toe te voegen. Formeel is er echter nog geen sprake van een wettelijke aanspraak voor de nabestaanden, doch slechts van een bevoegdheid van de Raad (zie artikel 44 lid 4 Wet op de rechtsbijstand).

- **Actie:** Wijzigen artikel 44 Wet op de rechtsbijstand door slachtoffer en nabestaande formeel gelijk te stellen wat betreft het recht op gratis rechtsbijstand. De benadeelde partij dient op deze mogelijkheid te worden gewezen.
- **Actie:** Kosten van deze door de overheid gefinancierde rechtshulp moeten worden verhaald op de dader, indien deze veroordeeld wordt.

5. Kamers voor slachtoffers en nabestaanden in de rechtbanken

In het Paleis van Justitie in Den Haag en het gerechtsgebouw Amsterdam bestaan speciale opvangruimten voor slachtoffers en nabestaanden zodat zij in de gangen van het gerechtsgebouw niet langer worden geconfronteerd met de daders van wie zij of hun familieleden slachtoffer zijn geworden. Van rechtswege moeten er snel speciale "slachtofferkamers" komen in heel NL.

- **Actie:** Wettelijke regeling (bijvoorbeeld in het Wetboek van Strafvordering en/of Wet op de Rechterlijke Organisatie) dat er voor slachtoffers en nabestaanden aparte opvangkamers dienen te zijn.

6. Slachtoffers en nabestaanden moeten hun beklag voortaan gewoon bij de dichtstbijzijnde rechtbank kunnen doen

Op dit moment kan een artikel 12-klachtprocedure¹⁰ alleen opgestart worden bij het gerechtshof binnen het rechtsgebied waar de beslissing tot niet-vervolgung is genomen. Met andere woorden, de grenzen van het arrondissement van de rechtbank waar de klager woonachtig is, zijn bepalend. Het Burgercomité vindt de drempel van het gerechtshof niet alleen te hoog maar ook onlogisch, gezien het feit dat een verdachte die wordt vervolgd voor zijn bezwaar tegen verdere vervolging wèl terecht kan bij de rechtbank. Nederland kent daarbij slechts 5 gerechtshoven tegenover 19 rechtbanken die ook nog eens talrijke nevenvestigingen hebben. Door het mogelijk te maken dat burgers over niet-vervolgen ook kunnen klagen bij de dichtstbijzijnde rechtbank (of nevenvestiging van die rechtbank) om de hoek, verwachten wij de toegankelijkheid van de procedure voor burgers aanzienlijk te vergroten. Zo kan ook voorkomen worden dat strafdossiers te vaak heen en weer moeten worden gesleept en burgers lang moeten reizen om hun pleidooi te houden bij het gerechtshof. Ook in de rechtgeleerde literatuur vindt men steun voor dit standpunt.¹¹

- **Actie: Wijziging van artikel 12 e.v. van het Wetboek van Strafvordering ter versterking van de positie van het slachtoffer in het strafproces.**

¹⁰Artikel 12 Wetboek van Strafvordering geeft zowel aan personen als rechtspersonen de mogelijkheid om zich bij het gerechtshof te beklagen over het niet vervolgen van strafbare feiten. Zij moeten dan een rechtstreeks belang hebben bij de vervolging. Zo niet, dan worden ze niet ontvankelijk verklaard. In dat geval gaat het klaagschrift ongeopend retour afzender

¹¹ Zie ook: www.arsaequi.nl/iboek/pdf/art12sv.pdf, p.119, par.6

POSITIE DADERS

7. Moordenaars en verkrachters mogen niet terugkeren binnen een cirkel van 25 km waar hun slachtoffers of de nabestaanden wonen

In de Wet Voorwaardelijke Invrijheidstelling die op 1 juli 2008 in werking is getreden kan op grond van art. 15a lid 2 en 3 WvSr aan een voorwaardelijk (vervroegde) invrijheidstelling een of meer bijzondere voorwaarden worden verbonden, zoals een contact- of gebiedsverbod. Het is niet de rechter die deze voorwaarden oplegt, maar het OM (art. 15a lid 5 WvSr). Het OM ziet ook toe op de naleving¹².

- **Actie:** De Minister van Justitie dient het OM krachtig aanwijzing te geven dat zij veroordeelde moordenaars en verkrachters straft met deze bijkomende standaard voorwaarde.

8. Pedomisdadigers worden niet meer behandeld maar levenslang opgesloten

Kinderverkrachters en -moordenaars als de moordenaar van Jessica Laven (dader kreeg 20 jaar + tbs), Suzan Wilsman uit 2^e Exloërmond (dader 30 jaar + tbs) of Sabine Jansons (dader 18 jaar + tbs) wordt ook na hun gruweldaden via de tbs-behandeling nog steeds zicht op vrijheid geboden. Pedoseksuele misdadigers (met name met jongens buiten het gezin als slachtoffer) vertonen een percentage van seksuele recidive van 80%¹³.

Dit is een te groot risico.

¹² Zie voor achtergrondinfo: www.justitie.nl/onderwerpen/straf_en_boete/Wet-voorwaardelijke-invrijheidstelling

¹³ Rapportage van Corine de Ruiter, Trimbos Instituut: Pedoseksuele daders met jongens buiten het gezin als slachtoffer vertoonden het hoogste percentage seksuele recidive (80%). Bron: <http://www.trimbos.nl/Downloads/Programmaas/NMG/Recidive20%20behandelde%20seksuele%20delinquenten.pdf>

Je kunt door iemand te behandelen niet zijn drang naar seks met kinderen wegnemen. Dat wordt expliciet bevestigd in onderzoek van het Trimbos Instituut.

In Italië is deze onvermijdelijke conclusie reeds getrokken en vertaald naar nieuwe wetgeving. Op 20 februari 2009 werd een noodwet van de Italiaanse regering aangenomen, waarbij in geval van verkrachting van een minderjarige standaard levenslang dient te worden opgelegd. Ook op groepsverkrachting en moord na verkrachting volgt automatisch een levenslange gevangenisstraf. Verdachten moeten hun proces voortaan in de cel afwachten. De proceskosten van de slachtoffers komen voor rekening van de staat.¹⁴

- **Actie:** Voorbeeld van Italiaanse regering volgen. Wetboek van Strafrecht in die zin wijzigen dat aan de art. 242 (verkrachting), 287 (doodslag) en 289 (moord) een tweede lid wordt toegevoegd inhoudende dat wanneer het slachtoffer minderjarig is, standaard levenslang dient te worden opgelegd totdat een oplossing is bedacht die de pedoseksuele drang definitief stopt.

9. Herziening ten nadele invoeren

Herziening ten nadele betekent: verdachten die zijn vrijgesproken of ontslagen van rechtsvervolging in ernstige zaken als moord en doodslag moeten bij nieuwe ontdekkingen in hun zaak opnieuw kunnen worden vervolgd.

Dit vindt niet alleen de hoogste baas van het OM Harm Brouwer¹⁵, maar inmiddels ook een groot deel van de Tweede Kamer. Op dit moment kan de Hoge Raad besluiten tot herziening van een zaak waarbij iemand onherroepelijk is veroordeeld. In het geval van vrijspraak kan dat niet. Het gaat om het internationale rechtsbeginsel dat ook wel bekend staat als 'Ne bis in idem', Latijn

¹⁴ <http://www.depers.nl/buitenland/286911/Italieuml-pakt-verkrachting-strenger-aan.html>

¹⁵ http://www.wereldomroep.nl/actua/nl/justitie/080411vrijspraak_of_niet

voor 'niet twee keer hetzelfde'¹⁶, hetgeen inhoudt dat iemand niet twee keer voor hetzelfde feit kan worden vervolgd. Wat betreft vrijspraken (of andere eindbeslissingen waarbij geen veroordeling is gevolgd) wringt het ne bis in idem-beginsel: later opkomend bewijs dat zeer sterk en belastend is (denk aan de huidige DNA-mogelijkheden), of een bekennende verklaring van de - vrijgesproken - dader, zijn dan juridisch waardeloos.

Op dit moment is een daartoe strekkend wetsvoorstel in behandeling: de Wet Hervorming Herzieningsregeling¹⁷.

- **Actie:** Met spoed door de Tweede Kamer aannemen van het wetsvoorstel Wet hervorming herzieningsregeling (dat zal worden opgenomen in het Wetboek van Strafvordering Derde boek, Achtste Titel) en bij koninklijk besluit in werking laten treden.

10. Verdachten verplicht aanwezig in de rechtszaal

Op dit moment zijn alleen minderjarige verdachten verplicht te verschijnen voor de strafrechter (art. 495a WvSv). Voor volwassenen geldt echter niet zo'n verschijningsplicht, tenzij de rechter dit uitdrukkelijk bepaalt. Wat in de praktijk vaak niet gebeurt.¹⁸ Op 23 september 2008 vond in de Eerste Kamer de mondelinge

¹⁶ Ne bis in idem-beginsel is neergelegd in art. 68 Wetboek van Strafrecht en vormt een van de traditionele pijlers van de Nederlandse strafrechtspraak. Inderdaad kan thans bij een onherroepelijke veroordeling wel een herzieningsprocedure worden gestart. Strikt genomen is er dan geen strijd met het ne bis in idem-beginsel, omdat er niet voor een tweede keer wordt 'vervolgd'.

¹⁷ http://www.recht.nl/doc/NVvR_hervormingherzieningsregeling.pdf. Herziening ten nadele wordt volgens het wetsvoorstel in twee gevallen mogelijk: 1. er is sprake van zeer sterk nieuw bewijs tegen de gewezen verdachte dat tijdens de berechting de rechter niet bekend was; het bewijs dient zodanig te zijn dat het ernstige vermoeden rijst dat er bij bekendheid met het bewijs een veroordeling zou zijn gevolgd (novum). 2. er is sprake geweest van een ernstige procedurele onregelmatigheid (falsum) waardoor de vrijspraak op losse schroeven komt te staan (de rechter is bijvoorbeeld misleid door een getuige die meeneed heeft gepleegd). Herziening ten nadele op grond van een novum is verder alleen mogelijk wanneer voldaan is aan de eis dat sprake is van een zeer zwaar misdrijf waarop een levenslange gevangenisstraf is gesteld.

¹⁸<http://www.pvda.nl/renderer.do/menulid/200006403/clearState/false/returnPage/200006621/pageId/200006423/instanceId/37907/itemId/200016963/dossierId/200023655/>)

behandeling van het Wetsvoorstel versterking positie slachtoffers (30143) plaats. Tijdens de behandeling werden zorgen geuit over de invulling van de verschijningsplicht voor ouders van minderjarige verdachten ter terechtzitting (art. 496a nieuw Wetboek van Strafvordering) dat een bij amendement ingediend onderdeel van het wetsvoorstel vormt. Over een verschijningsplicht voor meerderjarige verdachten werd echter met geen woord gerept.

- **Actie:** Wijzigen Wetboek van Strafvordering (o.a. art. 200 en 205 WvSv), waardoor er een verschijningsplicht voor meerderjarige verdachten zal gelden.

STRAFFEN

11. Moordenaars in detentie krijgen verplicht iedere week de foto's van hun slachtoffers te zien

De 38-jarige Lam Luong werd in mei 2009 in de Amerikaanse Staat Alabama ter dood veroordeeld voor het doden van vier kleine kinderen in de leeftijd van 4 maanden tot 3 jaar oud. Hij vermoordde de kinderen, nadat hij ruzie had gehad met de moeder, door ze van een 24 meter hoge brug te gooien aan de kust van Alabama. De verdediging had om levenslang gevraagd maar de rechter vond dat er te zeer sprake was van verzwarende omstandigheden. Hij zei dat de kinderen hun dood in blinde paniek hebben moeten zien aankomen. De rechter bepaalde ook dat Luong elke dag foto's van de vier slachtoffers moet bekijken, zolang hij wacht op de voltrekking van het vonnis. Wij zouden willen dat wij - wat dit laatste betreft¹⁹ - dit soort rechters in Nederland hadden.

- **Actie:** OM via aanwijzing verzoeken om rechters deze speciale voorwaarde op te laten leggen in de straftoemeting aan moordenaars en verkrachters - indien nabestaanden of slachtoffers dit verzoeken.

¹⁹ Wij zijn tegenstander van de doodstraf

12. Vervroegde invrijheidstelling (VI) onvoorwaardelijk afschaffen

Het gaat hier namelijk om schijnstraffen.

Op 1 juli 2008 is de Wet vervroegde invrijheidstelling vervangen door de Wet voorwaardelijke invrijheidstelling. Kern van de nieuwe wet is dat de oude automatische aftrekregeling van 1/3 gewoon wordt gecontinueerd (dus oude wijn in een nieuwe zak). Nog steeds komen veroordeelde criminelen na het uitzitten van slechts 2/3 van hun straf op vrije voeten. Verschil met de oude regeling is dat deze aftrek van 1/3 niet meer onvoorwaardelijk is, maar "onder voorwaarden" wordt verleend. Wordt aan een of meer van deze voorwaarden niet voldaan, dient alsnog het restant van de straf te worden uitgezeten.

- **Actie:** Schrapen van de gehele Wet voorwaardelijke invrijheidstelling zoals deze thans in het Wetboek van Strafrecht (art. 15 t/m 15I) is neergelegd. Indien dit politiek niet haalbaar is, dan deze wettelijke regeling zodanig wijzigen dat alle ernstige misdrijven met een wettelijk strafmaximum van 8 jaren of meer, buiten de aftrekregeling vallen.

13. Verjaring op alle ernstige gewelds- en zedendelicten afschaffen.

In 2005 is de verjaring op levensdelicten afgeschaft. De wetgever wilde toen nog niet verder gaan, helaas. Ook een verkrachtingszaak zou niet meer mogen verjaren.

Stel dat de Utrechtse serieverkrachter (actief vanaf 1995) gepakt wordt in 2016, dan zou hij vrijuit gaan! Verjaring op verkrachting is immers gesteld op 20 jaar. Met de nieuwste dna- en dataopslagtechnieken moet dit ook geen technisch probleem meer zijn.

- **Actie:** Wijzigen artikel 70 Wetboek van Strafrecht

14. Minimumstraffen op levensdelicten moord (15 jaar) en doodslag (10 jaar) en op verkrachting (8 jaar)

De rechter in Nederland is - anders dan bv. in Duitsland - slechts gebonden aan maximumstraffen. In de Tweede Kamer ligt sinds 2006 een initiatiefwetsvoorstel om minimumstraffen voor levensdelicten in te voeren, zoals dat ook in de meeste ons omringende landen het geval is. In vergelijking met het buitenland is het strafregime in ons land uiterst mild. Op 24 april 1987 deed oud-premier Lubbers al een eerste voorstel tot invoering van minimumstraffen. Het primaat voor het bepalen van de hoogte van straffen dient volgens het Burgercomité niet bij de rechter te liggen, maar bij de politiek. Iemand die tot een levensdelict veroordeeld wordt, moet zeker zijn van een minimum van de bij dat delict behorende straf. De wetgever heeft meermalen de strafmaxima en de strafeisen van het OM verhoogd (moord, wapenbezit, geweld tegen hulpverleners, etc.). Helaas legt de rechter deze strengere straffen - zonder duidelijke toelichting - doorgaans naast zich neer. Dit is niet aan de samenleving, laat staan slachtoffers, uit te leggen. De strafrechter voert dikwijls strafverzachtende omstandigheden (de moeilijke jeugd, verwaarlozing, verminderde toerekeningsvatbaarheid, etc.) aan om de strafmaat te verlagen. Vele psychiatrische rapporten worden door de advocatuur ter onderbouwing van die omstandigheden aangewend. Wij willen de burgers de zekerheid geven dat een ernstig delict ook ernstig bestraft zal worden. Vanaf het minimum kan de rechter zijn eigen afweging maken en - binnen de bandbreedte van minimum- en maximumstraf - een gepaste straf of maatregel (tbs, heropvoeding) opleggen met inbegrip van de individuele omstandigheden. Nabestaanden en slachtoffers hebben levenslang!

- **Actie:** Wetsvoorstel ligt al bij Tweede Kamer. Verkrachting (art. 242 WvSr) als misdrijf toevoegen.

15. Geheim van de Raadkamer opheffen

Beslissingen van rechters komen tot stand in de geheime raadkamer²⁰. Van de discussies in de raadkamer mag dus naar buiten komen. Het is voor derden bovendien onbekend of beslissingen unaniem of met meerderheid van stemmen zijn aangenomen. Het argument hiervoor is dat de onafhankelijkheid van de rechter wordt gewaarborgd²¹.

Voor slachtoffers en nabestaanden is het zeer onverkwikkelijk om niet te weten hoe en waarom een vonnis wordt bepaald. Men krijgt hier geen enkel inzage in. Het Burgercomité gelooft niet dat de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht wordt aangetast door inzage te geven in de beraadslagingen van de raadkamer. Legitimiteit en gezag van de rechtspraak zullen er juist door worden vergroot.

- **Actie: Opheffen geheim van de Raadkamer. Schrappen art 7 lid 3 Wet RO**

²⁰ Art 7 lid 3 van de Wet Artikel 7 lid 3 van de Wet op de rechterlijke organisatie bepaalt: "De rechterlijke ambtenaren met rechtspraak belast, de gerechtsauditeurs, de rechterlijke ambtenaren in opleiding, de griffier, substituut-griffiers en waarnemend griffiers van de Hoge Raad, gerechtsambtenaren en buitengriffiers, bedoeld in artikel 14, vierde lid, zijn tot geheimhouding verplicht van hetgeen in de raadkamer over aanhangige zaken is geuit."

²¹ Zie: http://www.werkenbijdeoverheid.nl/organisaties/deelnemer/rechter/index.cfm?artikelen_id=52PGGH6B&adm_pin=01700

16. Leeftijdsgrens volwassenenstrafrecht verlagen naar 14 jaar en altijd toepassen bij ernstige misdrijven

Kinderen plegen op steeds jongere leeftijd steeds ernstigere misdaden. Denk aan (groeps)verkrachting, gewapende overval, zware mishandeling en moord en doodslag of poging daartoe, zoals het gooien van tegels vanaf viaducten. De huidige wetgeving is zo dat de rechter bij minderjarigen van 16 en 17 jaar het volwassenenrecht kán toepassen “indien hij daartoe grond vindt in de ernst van het begane feit, de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het feit is begaan”. Nadere bestudering van legio uitspraken van rechters leert echter dat minderjarigen vrijwel nooit volgens het volwassenenstrafrecht worden berecht, ook niet als het om zeer ernstige feiten gaat. Zo veroordeelde de rechtbank Rotterdam op 3 maart 2009 een aantal minderjarige jongens, die bij een oude vrouw 's avonds laat binnendrongen, haar mishandelden en beroofden en vervolgens ook nog dwongen tot orale seks, om het slachtoffer vervolgens volkomen ontredderd naakt op te sluiten in een kast. De rechtbank maakte niettemin gebruik van het jeugdstrafrecht. De rechter vindt het belang van de jeugdige dader duidelijk veel belangrijker dan dat van het slachtoffer en diens naasten²².

- Wijzigen art. 77b lid 1 WvSr zodanig dat de rechter altijd het volwassenenstrafrecht moet toepassen bij delicten waarop een maximumstraf van 8 jaar of meer wordt gesteld
- Leeftijdsgrens toepassen volwassenenstrafrecht verlagen van 16 naar 14 jaar

²² Andere voorbeelden: op Koninginnedag 2008 sloeg de 17-jarige Michiel de K. de postbode Peter Herwegh met een hamer dood omdat deze man het had gewaagd om een groepje jongeren aan te spreken op hun gedrag. In november 2008 veroordeelde de rechtbank van Middelburg deze De K. tot 2 jaar jeugddetentie, de maximale straf volgens het jeugdstrafrecht. Op 2 juni 2009 werd een 14-jarig meisje veroordeeld voor poging tot moord (het toebrengen van vele messteken aan haar zusje) tot 116 dagen jeugddetentie. Deze 116 dagen waren evenlang als haar voorarrest zodat ze meteen weer op vrije voeten stond

BIJLAGE BIJ PAMFLET TEGEN ONRECHT

27 april 2004 vonnis: 6 jaar en TBS

Januari 2009

ADS wp-012

Kort nadat, 2 weken geleden, opnamen zijn gemaakt door het NCRV programma "het derde testament", dat wordt uitgezonden op zaterdag 31 januari om 18.50 uur op Nederland 2, kregen Cor en Wil een zeer onverwacht bericht van het Justitie meldpunt in Arnhem.

De rechter heeft goedgekeurd dat de moordenaar van hun dochter Patricia voor proefverlof met begeleiding in aanmerking komt.

Patricia is 9 november 2003 vermoord, nu al, nog maar net 6 jaar na het plegen van een moord en een korte TBS behandeling mag de moordenaar alweer naar buiten, naar de buurt en straat waar de ouders, kinderen en familie van Patricia wonen.

Niemand kan dit waanzinnige besluit van een rechter voorkomen of ongedaan maken. Het is in en in triest dat dit kan en mag gebeuren in Nederland. Volgens Justitie en politiek is hier niets aan te doen of te veranderen. De onafhankelijke dictatuur, rechterlijke macht, bepaald dit zonder ook maar enig moment rekening te houden met de nabestaanden en kinderen van het slachtoffer.

Het onderwerp in "Het derde testament": Waarom ons huis te koop staat en dat justitie ons geen bescherming kan geven.

Patricia is op 9 november 2003 vermoord door haar man Ruud Kapens. Ze hadden 3 kinderen, Wendy 5 jaar, Wesley 3 jaar en Jaimy 7 maanden. Na de moord hebben Cor en Wil, opa en oma van de kinderen de zorg van opvoeden op zich genomen. Zij zijn dus nu de pleegouders. De voogddij is bij Jeugdzorg.

De ouders en familie van de moordenaar wonen in een straal van 800 meter bij Cor, Wil en de kinderen vandaan. In Nederland is het nog steeds zo geregeld dat een moordenaar na zijn straf vrij man is, en mag gewoon weer in de gemeente gaan wandelen en zelfs wonen waar de nabestaanden van het slachtoffer wonen.

Een moordenaar heeft na het uitzitten van straf, terbeschikkingstelling en genezen verklaring recht op nieuwe kansen. Recht op zijn bewegingsvrijheid. Een vrij man die overal zijn familie mag bezoeken, gaan wonen, wanneer en waar hij maar wil. Daar kan niemand iets aan doen of veranderen, zolang de wet niet wordt en is veranderd.

Ook al wonen ouders en familie van het slachtoffer al 32 jaar in die gemeente en die buurt, is het advies van politie en Justitie: We kunnen u helpen, bescherming geven, als u gaat verhuizen. Omdat de moordenaar daar dan niets te zoeken zou hebben zijn er wel mogelijkheden?

Kan een mens (nabestaande) dit allemaal wel trekken, een kind vermoord, 3 kleinkinderen met liefde grootbrengen, na 6 jaar eindelijk een beetje terugkomen en dan nu weer dit meemaken?

Dat je in Nederland zo in de steek wordt gelaten door de rechtstaat, Justitie en politiek is volkomen onbegrijpelijk.

Kinderen die zo iets hebben meegemaakt, moeder vermoord, vader de moordenaar, op bezoek in de gevangenis, weg uit hun vertrouwde omgeving, hun vertrouwde school, hun vriendjes, kunnen die ooit nog vertrouwen hebben?

Een simpele en duidelijke oplossing om al dit bijkomstige leed na het verlies van een dierbare door moord, is direct bij vonnis een duidelijke voorwaarde op te leggen. Op de dag van vrijlating een aantal streek/stad/gemeente/straat verboden opleggen. De nieuwe wet van juli 2008 laat dit toe, doe er dan iets mee!!!

Wij wensen Cor, Wil, Ricardo, Meriam en de kinderen heel veel sterkte en hopen dat zij toch snel zullen wennen in hun nieuwe omgeving.